

Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2026 (RS/64/2026)

Sammanfattning

I kommunallagen (2017:725) (KL) 6 kap. 1 § regleras regionstyrelsens uppsiktsplikt. Regionstyrelsen har också beslutat om regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/2324/2016). Uppsiktsplikten är ett ansvar som vilar på hela regionstyrelsen och ska pågå löpande under hela året. Varje ledamot ansvarar för att hålla sig informerad om de frågor som kan påverka Region Jämtland Härjedalens utveckling och ekonomiska ställning. En del av uppsiktsplikten omfattar en årlig rapport om nämnder, förbund, bolag, stiftelser och föreningar som regionen antingen bedriver eller på annat sätt deltar i har inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt upprättats. För varje verksamhet finns en beskrivning av verksamhet, syfte och uppdrag, måluppfyllelse, ekonomisk situation och slutligen en sammanfattande analys och bedömning.

Upprättad rapport visar att majoriteten av de verksamheter som Region Jämtland Härjedalen bedriver eller deltar i fortlöper väl. För de flesta bolag och föreningar som regionen deltar i finns i stort inte några framträdande ekonomiska risker och verksamheten bedrivs på ett tillfredställande sätt utifrån ett ägarperspektiv.

Rapporten visar att det ekonomiska läget för hälso- och sjukvårdsnämnden fortsatt är svårt och att vidtagna åtgärder hittills inte har varit tillräckliga. Vid utgången av 2025 uppgick hälso- och sjukvårdsnämndens nettokostnad till -3 651 mkr, vilket var 492 mkr sämre än budget. Nettokostnaden för perioden januari-februari 2026 uppgick till -643 mkr jämfört med en budget på -539 mkr.

För att Region Jämtland Härjedalens långsiktiga plan om en ekonomi i balans ska kunna verkställas behöver hälso- och sjukvårdsnämnden öka takten i arbetet med att fullfölja beslutade åtgärder samt komplettera upparbetade åtgärdsplaner med ytterligare åtgärder för att hålla budget. Utifrån de redovisningar regionstyrelsen fått hittills för 2026 är de åtgärder som vidtagits inte tillräckliga. Därför bör regionstyrelsen fortsätta att särskilt bevaka hälso- och sjukvårdsnämnden. Vid behov bör regionstyrelsen föreslå fullmäktige åtgärder.

Region Jämtland Härjedalens hälso- och sjukvård står inför ett mycket omfattande arbete att hantera vårdens omställning, genomföra verksamhetsförändringar och samtidigt fortsätta att erbjuda en god vård. Långsiktiga strategier behövs för att förbättra ekonomin och realisera en högre takt av omställningsarbetet, kompletterat med kortsiktiga åtgärder som ger direkta effekter på ekonomin.

Efter månadsrapporten per mars beslutade regionstyrelsen 2026-04-22 § 58:

1. Ekonomisk rapport - mars 2026 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.
2. Ekonomisk rapport - mars 2026 för regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.
3. Regiondirektör ges i uppdrag att upprätta en handlingsplan för att säkerställa genomförandet av åtgärder som beslutats av hälso- och sjukvårdsnämnden. Återredovisning av handlingsplanen ska ske till regionstyrelsen i maj.
4. Hälso- och sjukvårdsnämndens presidium ska bjudas in till regionstyrelsens möten för att löpande redovisa resultatet och effekten av åtgärderna.
5. Utifrån nämndens redovisningar samt tertialrapport per april ska regionstyrelsen på sitt möte i maj göra en bedömning om det är aktuellt att föreslå regionfullmäktige att hälso- och sjukvårdsnämnden får gå med underskott.

Regionfullmäktige har beslutat om en långsiktig plan för en ekonomi i balans. I den framgår bland annat vilka åtgärder som krävs för att nå en ekonomi i balans. Ovan beslut sammanfattar de åtgärder som regionstyrelsen utifrån sin uppsiktsplikt vidtagit hittills under 2026 för att säkerställa nämndernas genomförande av beslutade åtgärder och arbetet med att hålla budget. På styrelsens möte i maj hanteras också tertialrapport per april.

Förslag till beslut

1. Rapporten om regionstyrelsens uppsiktsplikt 2026 godkänns.
2. Regionstyrelsen konstaterar att de verksamheter Region Jämtland Härjedalen bedriver eller på annat sätt deltar i huvudsakligen bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt, men att omvärldsläget påverkat verksamhet och kostnader.
3. Regionstyrelsen ska i enlighet med tidigare beslut under 2026 särskilt bevaka hälso- och sjukvårdsnämnden. Detta för att kunna snabbt agera och initiera ytterligare åtgärder om inte nämnden håller tillräckligt hög takt i arbetet med att fullfölja planerade åtgärder och hålla budget.
4. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som AB Transitio har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.
5. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Almi Företagspartner Mitt AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.
6. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Landstingsbostäder i Jämtland AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

Regionstyrelsen

2026-05-27

7. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Norrtåg AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

8. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Peak Innovation AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

9. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Samtrafiken AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

10. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Torsta AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

11. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Vattenbrukscentrum Norr AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med de fastställda kommunala befogenheterna.

12. Rapporten ska delges till regionfullmäktige på deras möte i juni i samband med Regionstyrelsens rapport.

Yrkanden

Robert Hamberg (M) yrkar följande:

"Regionstyrelsens uppsiktsplikt handlar ytterst om ansvarstagande. I det allvarliga ekonomiska läge Region Jämtland Härjedalen befinner sig i måste regionstyrelsen ha förmåga att beskriva verkligheten som den är – inte som man önskar att den vore. Om styrningen och uppföljningen ska vara trovärdig krävs en ärlig och transparent bild av verksamhetens utmaningar, brister och ekonomiska risker. Att konstatera att verksamheten endast till viss del bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt är viktigt för att tydliggöra att tillräckliga anpassningar till ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar inte har genomförts. Regionstyrelsen kan inte bidra till en förskönande bild samtidigt som underskotten växer och omställningstakten är otillräcklig.

För att stärka uppsiktsplikten krävs också tätare och mer strukturerad uppföljning av hälso- och sjukvårdsnämndens omställningsarbete. Kontinuerlig skriftlig rapportering är nödvändig för att regionstyrelsen ska kunna agera i tid, säkerställa att beslut får effekt och vid behov initiera ytterligare åtgärder innan situationen förvärras ytterligare.

Ändringsyrkande

Att punkt 2 i regiondirektörens förslag ändras till:

2. Regionstyrelsen konstaterar att de verksamheter Region Jämtland Härjedalen bedriver eller på annat sätt deltar i *till viss del bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt, men att*

Regionstyrelsen

2026-05-27

tillräcklig anpassning till förutsättningarna inte skett.

Att punkt 3 i regiondirektörens förslag ändras till:

3. Regionstyrelsen ska i enlighet med tidigare beslut under 2026 *särskilt följa upp hälso- och sjukvårdsnämndens omställningsarbete och kräva kontinuerlig skriftlig rapportering från nämnden*. Detta för att kunna snabbt agera och initiera ytterligare åtgärder om inte nämnden håller tillräckligt hög takt i arbetet med att fullfölja planerade åtgärder och hålla budget."

Lars-Erik Olofsson (KD) yrkar avslag till Robert Hambergs yrkanden.

Lars-Erik Olofsson (KD) yrkar följande ändring av punkt 3 i regiondirektörens förslag:
"3. Regionstyrelsen ska i enlighet med tidigare beslut under 2026 särskilt bevaka hälso- och sjukvårdsnämnden. *Regionstyrelsen skall fortlöpande ta del av skriftliga redovisningar av genomförda åtgärder, effekthemtagning och ekonomiska effekter inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt*. Detta för att kunna snabbt agera och initiera ytterligare åtgärder om inte nämnden håller tillräckligt hög takt i arbetet med att fullfölja planerade åtgärder och hålla budget."

Jörgen Larsson (C) och Ronny Karlsson (SD) yrkar bifall till Robert Hambergs yrkanden.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag i punkt 2 och Robert Hambergs ändringsyrkande och finner att regiondirektörens förslag antas.

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag i punkt 3, Robert Hambergs ändringsyrkande och Lars-Erik Olofsson ändringsyrkande och finner att Lars-Erik Olofssons ändringsyrkande i punkt 3 antas.

Ordföranden ställer proposition på punkt 1 och 4-12 i regiondirektörens förslag och finner att de antas.

Beslut

1. Rapporten om regionstyrelsens uppsiktsplikt 2026 godkänns.

2. Regionstyrelsen konstaterar att de verksamheter Region Jämtland Härjedalen bedriver eller på annat sätt deltar i huvudsakligen bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt, men att omvärldsläget påverkat verksamhet och kostnader.

3. Regionstyrelsen ska i enlighet med tidigare beslut under 2026 särskilt bevaka hälso- och sjukvårdsnämnden. Regionstyrelsen ska fortlöpande ta del av skriftliga redovisningar av genomförda åtgärder, effekthemtagning och ekonomiska effekter inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt. Detta för att kunna snabbt agera och initiera ytterligare

Regionstyrelsen

2026-05-27

åtgärder om inte nämnden håller tillräckligt hög takt i arbetet med att fullfölja planerade åtgärder och hålla budget.

4. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som AB Transitio har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

5. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Almi Företagspartner Mitt AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

6. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Landstingsbostäder i Jämtland AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

7. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Norrtåg AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

8. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Peak Innovation AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

9. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Samtrafiken AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

10. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Torsta AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med det fastställda kommunala befogenheterna.

11. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Vattenbrukscentrum Norr AB har bedrivit under föregående år har varit förenliga med de fastställda kommunala befogenheterna.

12. Rapporten ska delges till regionfullmäktige på deras möte i juni i samband med Regionstyrelsens rapport.

Reservationer

Robert Hamberg (M), Jennie Klaesson (M), Jörgen Larsson (C), Ronny Karlsson (SD) och Anette Rangdag (SD) reserverar sig till förmån för Robert Hambergs yrkanden.

Regionstyrelsen

2026-05-27

Expedieras till

Sekretariatet

Ekonomiavdelningen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2026
- Rapport Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2026